

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

POGORÂREA SFÂNTULUI DUH *Taina Bisericii în lucrarea mântuirii*

DUMINICA A 8-A DUPĂ PAȘTI

(†) Pogorârea Sfântului Duh
(Cincizecimea sau Rusaliile)

Astăzi, la cincizeci de zile de la Praznicul Învierii și la zece zile de la Praznicul Înălțării Domnului, cu sporită evlavie sărbătorim Marele Praznic al Cincizecimii, al Pogorârii Sfântului Duh sau al Rusaliilor. Astăzi prăznuim în chip deosebit ziua de naștere a Bisericii lui Hristos.

Această Sărbătoare Împăratească reprezintă certificatul de naștere al Bisericii prin Pogorârea Sfântului Duh în creație asupra Apostolilor.

Putem vorbi chiar de hirotonia Sfinților Apostoli, chiar dacă au primit Preoția în ziua Învierii de la Hristos. Astăzi, Apostolii au primit pe Duhul Sfânt, nu prin punerea mâinilor, ci prin Pogorârea Duhului Sfânt din Ceruri în chip de limbi de foc, care s-au așezat peste fiecare din cei doisprezece Apostoli.

Duhul Sfânt este a treia Persoană a Sfintei Treimi, alături de Tatăl și de Fiul, împreună-închinat și împreună-slăvit cu Tatăl și cu Fiul (Cezul).

Pogorârea Sfântului Duh a avut loc după Învierea lui Hristos și după Înălțarea Sa la Ceruri, pentru că El a spus ucenicilor Săi: „Vă este de folos să mă duc Eu. Căci dacă nu Mă voi duce, Mângâietorul nu va veni la voi” (Ioan 16, 7). A fost nevoie ca mai întâi Mântuitorul Hristos să desăvârșească lucrarea mântuitoare în Trupul Său omenesc, asumat, ca mai apoi să extindă lucrarea mântuitoare înfăptuită în Trupul Său îndumnezeit și transfigurat și celorlalte ființe umane. El a îndumnezeit firea omenească în Persoana Sa divino – umană, urmând ca prin Pogorârea Sfântului Duh să înceapă lucrarea de îndumnezeire a omului, la întreaga fire omenească, la toți oamenii.

Această lucrare de îndumnezeire a omului a intrat, de astăzi, în sarcina Bisericii, urmând ca Sfinții Apostoli să devină chivernisitorii, săvârșitorii acestei

nobile lucrări. Îndumnezeire înseamnă sfințire, adică punerea în acord a vieții omului cu Evanghelia lui Hristos prin Sfintele Taine instituite de Hristos precum Mărturisirea (Spovedania) și „Frângerea Pâinii” (Cina Domnului, Împărtășania). Aceasta va fi lucrarea Bisericii până la sfârșitul veacurilor, chiar până în veșnicie, de aceea Sfinții Părinți vorbesc despre o „Cincizecime continuă” în Biserica lui Hristos.

După Întrupare, Moarte, Înviere și Înălțare, Cincizecimea confirmă finalul Operei de Mântuire săvârșită de Mântuitorul Hristos, adică Răscumpărarea, urmând ca de acum înainte să se facă simțit aportul omului în vederea îndumnezeirii prin participare la viața Bisericii, care înseamnă despătimire și urcuș duhovnicesc. De acum înainte putem vorbi despre sfințire și sfinți căci lucrarea Bisericii implică și pe om în efortul lucrării de îndumnezeire și sfințire,

dar nu în afara lucrării hristice, ci în tandem cu lucrarea și ajutorul lui Hristos care lucrează tainic și sinergic prin împărtășirea harului divin mântuitor. Fără ajutorul lui Dumnezeu, concretizat în energiile Sale necreate, adică fără harul divin mântuitor, omul nu se poate îndumnezei, nu se poate mântui. Este vorba chiar de o datorie a omului de a pune umărul la această lucrare divin - mântuitoare, pentru că în acest efort duhovnicesc constă scopul vieții și criteriul de judecată la sfârșitul veacurilor, când va avea loc Judecata universală. Deci lucrarea pentru îndumnezeire și sfințire nu este una facultativă ci obligatorie pentru cei care doresc mântuirea și comuniunea cu Dumnezeu. Momentul Cincizecimii reprezintă punctul de plecare în această lucrare, dar decizia îi aparține în integralitate omului, dacă vrea, sau nu, să se mântuiască. ✦

Preot paroh Adrian Chiriță

SFÂNTUL IERARH LUCA

Arhiepiscopul Crimeei, ocrotitorul Parohiei Șerban Vodă

Miercuri, 11 iunie 2025,
Parohia Șerban Vodă
este în sărbătoare,
căci prăznuim
un sfânt de seamă,
ocrotitor al bisericii noastre:
Sfântul Ierarh Luca,
arhiepiscopul Crimeei.
Ierarh, predicator, doctor,
cercetător, profesor universitar.
Trăitor în timpul celei mai tiranice
stăpâniri ateiste, a bolșevismului
din Uniunea Sovietică.
Păstor martir și tămăduitor
fără de arginți,
a fost o lumină
pentru vremea în care a trăit
și un model pentru noi,
într-o lume
care se secularizează
pe zi ce trece.

Un sfânt apropiat de zilele noastre, plin de daruri, a trăit o viață plină de necazuri, o viață martirică, de la care nu a dat înapoi. S-a pus în slujba oamenilor, vindecând trupuri și suflete și neabdicând nicio clipă de la datoria creștină și misiunea de păstor al turmei lui Hristos. Niciodată nu a despărțit munca sa de medic chirurg de misiunea sa de preot și ierarh. Nu a făcut niciun fel de compromisuri, într-o lume dictatorială, ateistă, lipsită de morală, compasiune și valoare. Ca și azi, lume în care reperiile și principiile creștine sunt din ce în ce mai marginalizate. O lume înstrăinată, plină de frică, de compromisuri, de singurătate, de dublă măsură.

Om de știință, profesor, doctor și preot nu a făcut concesii regimului. Alerga mereu în slujba celui sărac, bolnav, avându-L mereu pe Hristos aproape. De altfel, spre apusul vieții mărturisește că a iubit mult pătimirea, fiindcă minunat curățește sufletul. Iar apoi dezvăluie că în tot timpul încercărilor sale a fost mereu însoțit, L-a simțit pe Hristos aproape.

Canonizat în anul 1995 de Sinodul Bisericii Ortodoxe Ucrainene și în anul 2000 de Biserica Ortodoxă Rusă, va fi repede apreciat și chemat în rugăciune și de credincioșii greci. Curând este cunoscut și de români, se traduc cărțile sale sau cele în care se istorisesc viața și minunile sale. Părțile din sfintele sale moaște ajung și în România.

Viața plină de dureri a Sfântului Luca

A vorbi în câteva fraze despre viața, personalitate și lucrarea Sfântului Luca este foarte greu, pentru că acesta a trăit, a îndurat și a dăruit cât pentru 10 vieți. Pentru noi, cei de azi, trăitori în confort și bogăție - față de condițiile secolului XX în Rusia bolșevică - este imposibil de închipuit cât și cum a muncit, cât a suferit și cum a putut să fie la un nivel atât de înalt de excelență în toate domeniile pe care le aborda.

Despre Sfântul Luca pot spune că a fost ales de Dumnezeu să strălucească în sfințenie, să fie model dar în același timp și doctor și om de știință strălucit. În el se împletește credința și știința.

Valentin Voino-Iasenețki s-a născut la 14/27 aprilie 1877 la Kerci, în Crimeea, într-o familie cu rădăcini princiere. Din fragedă tinerețe a fost atras de slujirea celor umili și nevoiași, dorind să potolească durerile și să salveze viețile celor care abia aveau bucată zilnică de pâine. A vrut să fie învățător de țară, spre a lumina mintea lucrătorilor nefericiți ai pământului. Dar chemarea sa, aproape concomitentă, a fost către medicină și către slujirea Cuvântului lui Dumnezeu. Ca medic, a fost un geniu și un excelent chirurg. Deși avea talent de pictor și a susținut chiar examene pentru a fi admis la Academia de Arte Frumoase din Sankt Petersburg, înainte de examenul final îi scrie mamei că el trebuie să se pună în slujba oamenilor pentru a le salva viața.

Va absolvi Școala de Medicină de la Facultatea din Kiev cu note excelente.

Colegii erau siguri că se va dedica cercetării în medicină sau va rămâne la catedră. Cu toate acestea el alege să fie doctor de țară. Studiază mult, învață germana, franceza, engleza pentru a citi în original cărțile de specialitate. Își dă doctoratul în anul 1916, cu o teză privind anestezia locală, o metodă revoluționară în acea vreme în care se opera cu anestezie totală, cu cloroform, procedură de multe ori fatală.

Se căsătorește cu Anna Vasilevna, asistentă, pe care o cunoaște în timp ce amândoi lucrau la Crucea Roșie. Muncește enorm ca medic în spitalele de țară sau militare, având grijă și de perfecționarea sa profesională. Cercetarea medicală l-a acaparat, și aceasta doar din dorința de a găsi metode pentru salvarea cât mai multor vieți. Așa ajunge să scrie o lucrare numită „Eseu despre chirurgia infecțiilor septice”, lucrare care și azi este de mare folos medicilor. De îndată ce a început să lucreze la ea, îi vine în minte un gând neobișnuit: când cartea va fi terminată, o va semna cu nume de episcop. A fost surprins, pentru că niciodată nu s-a gândit să devină preot. Familia i se mărește treptat, soția sa născând patru copii.

În anul 1917, soția sa Anna se îmbolnăvește de tuberculoză. Se vor muta în Tașkent, doctorul Valentin Voino-Iasenețki sperând că soției sale îi va prii clima de aici. El va fi desemnat medic-șef al spitalului din Tașkent și se va ocupa de deschiderea Universității din Tașkent, fiind numit de Moscova la catedra de anatomie și chirurgie topografică. Muncește mult,

studiază, predă, operează zeci de pacienți săptămânal.

Starea soției sale nu se îmbunătățește căci foamea - era încă război - lipsa unor medicamente necesare, supărările îi vor agrava boala, iar în anul 1919 soția pleacă în veșnicie.

Hirotonit preot și episcop

Viața i se schimbă total când episcopul Inochentie al Tașkentului îi spune că Biserica are nevoie de el. Acceptă propunerea de a fi preot, într-un moment de mare prigoană împotriva slujitorilor altarului. Pentru că și sufletul lui a simțit această chemare, este hirotonit preot în anul 1921, iar în anul 1923, deoarece arhierii Bisericii adevărate erau îndepărtați, deportați și uciși și era mare nevoie de ierarhi, preotul Valentin Voino-Iasenetski este tuns în monahism chiar în casa sa. Apoi, în mare taină, la 30 mai 1923 este hirotonit episcop de către alți doi arhierii.

În Rusia din acea vreme se crease o Biserică așa-numită „vie”, al cărui cler era aservit noii puteri. Așadar, încă din start autoritățile îl consideră dușman al orânduirii. Din acel moment începe calvarul.

Arestările și exilurile Sfântului Luca

În seara zilei de 9 iunie 1923, la reședința sa vin doi agenți ai serviciilor secrete, care-i percheziționează casa și, sub privirile speriate ale copiilor, îl arestează. „Așa au început pentru mine cei unsprezece ani de temnițe și exiluri. Cei patru copii ai mei au fost dați în grija Sofiei Sergheevna. Au fost alungați din locuința destinată medicului șef și li s-a pus la dispoziție un spațiu mic, în care au putut încăpea doar după ce copiii au zidit o mansardă, obținând astfel încă un etaj. Pe Sofia Sergheevna nu au alungat-o de la serviciu și din salariul ei trăiau atât ea, cât și copiii”, mărturisea Sfântul Luca. A fost dureros faptul că cei patru copii ai săi, trei băieți și o fată, au crescut singuri, ani întregi, departe de tatăl lor și de sprijinul material și moral al acestuia. După moartea

soției doctorului, acesta o roagă pe asistenta medicală Sofia Sergheevna Velețkaia să aibă grijă de copiii săi. Ea va accepta și le va fi ca o mamă copiilor, nepărăsindu-i niciodată. Când Sfântul Luca a fost acasă și și-a putut exercita profesia de medic, familia a fost cât de cât unită și apărută. Dar în perioadele de arest și exil, ani întregi familia nu mai știa nimic de el.

11 ani a fost în arest și în exil. A fost arestat de patru ori și a trecut prin trei perioade de exil. A ajuns în trei din închisorile din Moscova, apoi exilat în Siberia la Enisesk, Haia, Turuhansk, la Cercul Polar de Nord-la Plahino, la Kotlas și Arhanghelsk, la Krasnoïarsk și Murta Mare. Oriunde ajungea încerca să-și facă datoria de medic și de episcop. Pentru faptul că era un medic excepțional și aveau nevoie de el, i s-a permis să profeseze între perioadele de temniță sau exil, chiar dacă purta în permanență rasa pe el. Emblematic este faptul că întotdeauna opera numai în prezența icoanei Maicii Domnului, iar când i-a fost interzis acest lucru, a părăsit pur și simplu spitalul.

Îi iubea enorm pe pacienții săi, pentru el erau oameni, suflete și nu „cazuri”. Medicii care i-au fost aproape vorbesc despre faptul că îi cunoștea pe toți pacienții săi și-și amintea după mulți ani cine era fiecare, de ce a suferit, cum a decurs operația. Iar dacă se întâmpla, foarte rar ce-i drept, să-i moară după operație un bolnav, plângea și se ruga mult pentru el!

Pentru că aveau nevoie de el, era îngăduit în spitale: era episcop, iar aceasta însemna un grav afront adus autorităților sovietice. A avut parte de suferințe cumplite: a fost despărțit de familie, închis, torturat, exilat. A cunoscut sărăcia extremă, foamea, frigul cumplit. A ajuns de două ori în ținuturi nemilos de friguroase: la Cercul Polar și în Siberia. Era cuprins de multe ori de durere pentru familia sa și de îngrijorare pentru Biserica sa. Oriunde s-ar fi aflat, se pune în slujba vindecării și salvării oamenilor și nu uita să-L aducă pe

Dumnezeu în mijlocul oamenilor. Slujea, boteza, mângâia, dar mai ales predica, pentru că însăși Evanghelia fusese exilată din Rusia sovietică și era nevoie de împărtășirea ei.

Oriunde s-ar fi aflat, se îndrepta spre spitale unde își oferea experiența sa pentru tămăduirea bolnavilor. Munca până la extenuare, operând uneori și 10 ore pe zi. Își continua cercetările medicale, scria, se ruga, unde putea slujea ca arhieru, totul într-o sărăcie cumplită, cu sănătatea din ce în ce mai zdruncinată și cu o vedere slabă, care va înainta încet, dar sigur, spre o orbire definitivă.

Întotdeauna căuta să-i tămăduiască pe oameni. Când nu a mai văzut și nu a mai putut opera sau mai târziu când era în imposibilitatea chiar de a pune un diagnostic corect, se ruga mai mult pentru cel bolnav, făcea cruce peste locul vătămat, și iată, chiar din timpul vieții lui, a început să facă vindecări minunate!

Începutul celui de-al doilea război mondial îl găsește în exil în Siberia, la Murta Mare. Situația dramatică a războiului îl determină pe Sfântul Luca să se pună pe sine, cunoștințele sale și experiența sa la dispoziția statului, pentru îngrijirea răniților de război, urmând ca după terminarea războiului să-și reia exilul. Moscova răspunse imediat: „Profesorul să fie transferat la Krasnoïarsk”. Este numit medic-șef și coordonator al tuturor spitalelor militare din regiune, ajungând să aibă în subordine 150 de spitale militare.

Recunoașterea meritelor sale medicale și științifice

A fost chemat la congrese și alte întâlniri de înalt nivel academic. Câtă vreme i s-a îngăduit să apară în rasă și cu engolpion, va fi prezent la aceste manifestări. Când însă i se pune în vedere să poarte haine civile, va renunța să mai vină la aceste evenimente.

Ca o încununare a întregii sale activități medicale și științifice, va primi în anul 1946 Premiul Stalin, ordinul I și suma de 200.000 ruble, pe care o va dona în mare parte orfanilor de război.

Activitatea sa ca medic și cercetător a devansat chirurgia rusă cu 50 de ani. A făcut foarte multe operații inovatoare, în special la oase, membre inferioare și

superioare, organe interne, ochi, unele în condiții improprie. A făcut chiar și primul transplant de rinichi.

Ierarh de Simferopol și Crimeea

În luna mai a anului 1946, arhiepiscopul Luca este transferat în Crimeea, ca arhiepiscop de Simferopol și Crimeea. Aici situația era dramatică. Sate și orașe întregi erau pustiite, sărăcia domnea peste tot. Pe de altă parte, în toată Crimeea nu exista decât o biserică. Atât regimul sovietic ateu, cât și războiul au distrus toate mănăstirile și bisericile. La sfârșitul anilor '40, datorită perseverenței și eforturilor Sfântului, funcționau deja 68!

Mica sa locuință, formată din două cămăruțe, se transformase într-o cantină pentru săraci, unde zilnic își găseau hrana între cincisprezece și douăzeci de persoane. Îl însărcinează pe secretarul său să trimită bani în fiecare lună, între treizeci și patruzeci de mandate poștale, celor nevoiași, neuitându-i pe preoții care sufereau mari lipsuri. El rămânea cel mai sărac dintre toți, purtând întotdeauna aceeași îmbrăcăminte și încălțăminte cârpită. Mâncă o singură dată pe zi, cu măsură, pentru ca nu cumva să consume, fie și puțin, din porția pe care o putea oferi altuia mai nevoiaș.

Călăuzit de Duhul Sfânt

Deși nu a urmat studii teologice, iar cărțile teologice și bisericești erau extrem de greu de procurat, inteligența sa, râvna de a cunoaște și mai ales călăuzirea Duhului Sfânt au făcut din medicul Valentin Voino-Iasenețki un adânc cunoscător al Scripturilor și al Tradiției. Era privit cu admirație ca un predicator desăvârșit, original și care știa să tâlcuiască Scriptura și învățăturile creștine pe înțelesul și folosul enoriașilor săi. Avea un cuvânt viu, pe care-l aflăm din cele 1250 de predici scrise pe care le-a lăsat în urma sa. În Rusia au fost publicate 12

volume de predici ale sale, o autobiografie și o carte „Duh, suflet și trup”, care a apărut la noi sub denumirea de „Puterea inimii”.

Plecarea la Ceruri a Sfântului Luca

Însuflețit, dincolo de toate, a fost de iubirea de Dumnezeu și de mila pentru oameni. A trăit ca un sfânt. La 11 iunie 1961, Sfântul Luca a murit la Simferopol, unde era arhiepiscop. Adormirea sa a provocat o mare neliniște autorităților locului. S-au cerut instrucțiuni de la Moscova. Au fost chemați în grabă copiii Sfântului și au fost anunțați că este interzisă purtarea decedatului pe jos, prin piața centrală, pentru a nu fi perturbată... circulația mașinilor!

Convoiul funerar urma să se deplaseze pe drumuri lăturalnice, iar lumea să fie transportată la cimitir cu autobuzele puse la dispoziție de autorități. Totul trebuia să se încheie cât mai repede și mai discret posibil. Însă poziția autorităților a provocat furia poporului. Pe data de 13 iunie, slujba de înmormântare a fost săvârșită cu strălucire, după cum se cuvenea. Autoritățile trimiseseră deja la biserică mașina funerară și autobuzele, obligându-i pe oameni să se supună ordinelor date.

Oamenii s-au revoltat atunci, au oprit mașinile în acel loc, unii cățărându-se pe vehicule pentru ca acestea să nu pornească, iar alții aruncându-se înaintea roților

autobuzelor pentru a le împiedica să se miște. Cu toții protestau, strigau și amenințau că nu se vor retrage și de data aceasta nu se vor mai supune. În cele din urmă, de frica unei generalizări a conflictului, autoritățile au cedat și nu au mai încercat să intervină. Sfântul a fost condus de o mare de oameni la locul de veci, cu multe lacrimi, dar și cu speranța că au dobândit un rugător în Ceruri.

În anul 1995 Sinodul Bisericii Ortodoxe Ucrainene l-a canonizat. Pe 17 martie 1996 moaștele sale au fost dezgropate și au fost duse în Catedrala Sfânta Treime. Viața sa este caracterizată cel mai bine de cuvintele Mântuitorului: „În lume necazuri veți avea. Dar îndrăzniți, Eu am biruit lumea!”

Moaștele Sfântului Luca al Crimeei în Parohia Șerban Vodă

În București, în trei locuri ne putem închina la moaștele Sfântului Luca: Paraclisul „Sf. Împărați Constantin și Elena” al Institutului de Endocrinologie „C. I. Parhon”, Paraclisul „Sf. Mare Mc. Gheorghe” al Spitalului Clinic de Urgență Floreasca și Biserica Șerban Vodă.

Pe 11 august 2012, moaștele Sfântului Luca au fost aduse la biserica noastră din Rusia și au stat o vreme pe Sfânta Masă din Altar. Ele au fost aduse prin purtarea de grijă a doctorilor Traian Ursu și Ioan Cristian Stoica, chirurghi ca și Sfântul Luca, și direct din Moscova de domnul Călin Bultoc, un creștin apropiat bisericii noastre. Cel care ne-a dăruit moaștele a fost PS Augustin, Episcop de Gorodeț și Vetlujsky, care de Floriile din aprilie 2011 ne-a vizitat și ne-a promis sprijin pentru a primi moaștele sfântului.

O lună mai târziu, în ședința de lucru a Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române din 28-29 septembrie 2012, s-a hotărât includerea din anul 2013 în calendarul creștin ortodox român a pomenirii Sfântului Ierarh Luca, arhiepiscopul Crimeei, cu ziua de prăznuire 11 iunie.

La 14 octombrie 2012, după Sfânta Liturghie, moaștele Sfântului Ierarh Luca și icoana sa au fost scoase din altar și depuse spre închinare în biserică. Iar pe data de 11 iunie 2013 l-am prăznuit pentru prima dată pe acest nou ocrotitor al bisericii Șerban Vodă. ✿

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 8-15 Iunie 2025

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 08.06	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Pogorârea Sfântului Duh (Cincizecimea sau Rusaliile) Duminica a 8-a după Paști – Utrenia, Sfânta Liturghie
Luni 09.06	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	(†) Sfânta Treime – Utrenia, Sfânta Liturghie
Miercuri 11.06	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 13.06	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Vecernie, Acatist
Sâmbătă 14.06	07 ⁰⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 15.06	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica întâi după Rusalii (a Tuturor Sfinților) – Utrenia, Sf. Liturghie